

Z cyklu: „INSPIROWNIK” dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym

Książki o przygodach przedszkolaków dla przedszkolaków

- nasze propozycje dotyczące wspierania rozwoju społecznego dzieci.

W kolejnej części „Inspirownika” zapraszam do zapoznania się z kilkoma seriami książek dla przedszkolaków, w których bohaterami są ich rówieśnicy. Dzieci w wieku przedszkolnym mają trudności w odróżnieniu tego co realne, od tego co fikcyjne, dlatego im więcej w ich biblioteczkach książek opisujących realny świat, tym lepiej. W przedstawionych poniżej propozycjach bohaterów spotykają zwyczajne, nie zawsze łatwe i przyjemne, wydarzenia. Poprzez towarzyszenie im w codziennych sytuacjach oraz poznawanie ich myśli, emocji i zachowań, mali **czytelnicy dystansują się do własnych przeżyć, zaczynają lepiej je rozumieć**, a także ćwiczą się w niezwykle ważnej umiejętności, jaką jest **przyjmowanie perspektywy innej osoby**. Czytanie o tym, co realne, zwyczajne i spotykane na co dzień pomaga dzieciom **rozbudowywać posiadaną wiedzę o świecie** oraz wpływa na większe **zrozumienie różnorodnych sytuacji społecznych**. Dzięki temu, że każdego bohatera możemy spotkać w wielu opowieściach tworzących jedną serię, ulubiona postać może towarzyszyć dziecku i zaciekawiać go przez długi czas. Obcowanie z książką przybliży dziecku daną tematykę, **przygotowuje je na nadchodzące zmiany, oswaja z trudnymi tematami**. Przeczytana historia jest doskonałą zachętą do podejmowania w codziennych rozmowach z najmłodszymi ważnych tematów, a odwołanie się do przeżyć bohatera, może okazać się **pomocne w dzieleniu się własnymi myślami i emocjami** związanymi z omawianym tematem. Poszczególne pozycje możemy dobierać do aktualnych zainteresowań młodego czytelnika, potrzeb rozwojowych oraz wydarzeń, które były lub będą jego udziałem. Zachęcam do przyjrzenia się bliżej poniższymi propozycjom:

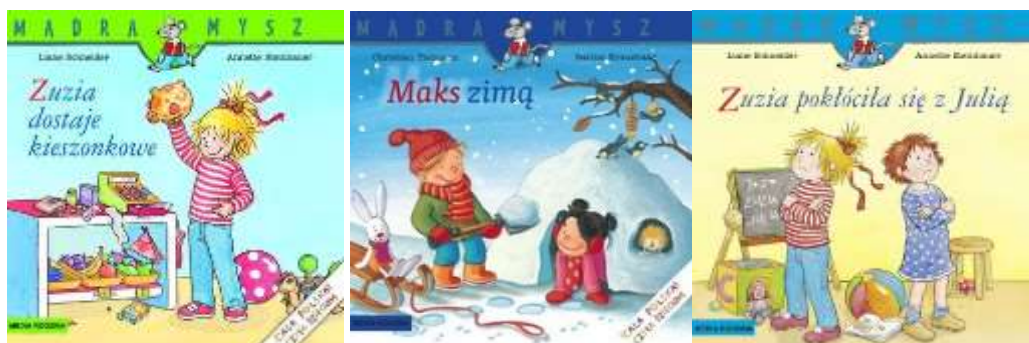
1. **Seria Basia**, autor: Zofia Stanecka, ilustrator: Marianna Oklejak, Wydawnictwo Harper Collins

Basia to rezolutna 5-latka, która czasem „łobuzuje”, uwielbia żelki i ma swoją ukochaną maskotkę - Miśka Zdziśka. Basia zadaje dużo pytań, jest ciekawa świata i ludzi wokół, chętnie nawiązuje przyjaźnie z innymi dziećmi. Adekwatnie do swojego wieku przeżywa dziecięce rozterki, ma swoje problemy i nieraz buntuje się przeciwko zasadom, jakie wyznaczają dorośli, nie do końca je rozumiejąc. W rodzinie Basi jest dużo miłości, bliskości i otwartości na drugiego człowieka. Postaci nie są wyidealizowane. Rodzice Basi są zwyczajni, spotykamy ich zmęczonych, zezłoszczonych, zapracowanych i popełniających błędy. I to w serii Basia jest chyba najbardziej

ujmujące – zwyczajność i realność przedstawionych tam osób, relacji, sytuacji, radości i zmartwień dnia codziennego. Seria ta obejmuje wiele zagadnień i tematów. Temat każdej historii zasygnalizowany jest w tytule książki, np.: „Basia i bałagan”, „Basia i tablet”, „Basia i Dziadkowie” „Basia i plac zabaw”, „Basia i remont”, dzięki czemu z łatwością możemy odnaleźć tę pozycję, której w danej chwili potrzebujemy.

2. **Seria Mądra Mysz: książki o Zuzi i o Maksie**, Wydawnictwo: Media Rodzina (książki z tych serii mają różnych autorów).

Seria Mądra Mysz składa się z książeczek edukacyjnych o Zuzi, o Maksie, ale też o zawodach, maszynach itp. Podobnie jak w serii o Basi tytuł książki informuje nas, z jaką tematyką spotkamy się w środku. Książki o Zuzi i Maksie są nastawione na przekazywanie dzieciom treści edukacyjnych związanych z codziennymi sytuacjami. Tekst jest zwięzły i rzeczowy, dzięki czemu młodszym przedszkolakom łatwiej będzie wysłuchać czytanej książki do końca. Poprzez zaznajamianie dzieci z różnymi sytuacjami społecznymi, książeczki te uczą, jak należy zachować się w konkretnych miejscach i sytuacjach, na co zwrócić szczególną uwagę i co zrobić, jeśli coś pójdzie nie tak, jak to sobie zaplanowaliśmy. W tytułach o Zuzi znajdziemy między innymi pozycje: „Zuzia obchodzi urodziny”, „Zuzia idzie do fryzjera”, „Zuzia uczy się tańczyć”, „Zuzia i jej kotek”, „Zuzia nie korzysta z pomocy nieznanego” czy „Zuzia się zgubiła”. Pozycje o Maksie to na przykład takie tytuły, jak: „Maksowi wypada ząb”, „Maks idzie na basen”, „Maks buduje statek piratów”, czy „Maks zostaje mistrzem świata”.

3. **Seria Tola**, autor: Anna Włodarkiewicz, ilustrator: Ola Krzanowska, Wydawnictwo: Zielona Sowa

Seria książek o Toli to ciepłe, przepełnione rodzinną bliskością i życzliwością opowieści. Cztery z nich (te mające nazwę pory roku w tytule) zapraszają nas do towarzyszenia Toli i jej rodzicom podczas codziennych aktywności powiązanych z daną porą roku. Dzięki temu dzieci

obcują z cyklicznością pór roku oraz z zachodzącymi w przyrodzie zmianami i obserwują, jak wpływają one na życie i aktywności rodziców Toli, a także samej dziewczynki. Tola ma 4 lata, jest ciekawa świata, pogodna i radosna, a jej zachowanie zazwyczaj jest właściwe i adekwatne do sytuacji. Na serię o Toli składają się nie tylko opowiadania związane z porami roku, ale także takie pozycje, jak: „Tola na biwaku”, „Tola w przedszkolu” oraz „Tola na wsi”.

4. **Seria Jaś Pętelka, Seria Jadzia Pętelka**, autor: Barbara Supeł, ilustrator: Agata Łuksza, Wydawnictwo Zielona Sowa

Dwie serie opowiadające o życiu jednej rodziny. Bohaterami są 4 letni Staś (główny bohater w książkach dla starszych przedszkolaków), jego młodsza siostra Jadzia (będąca główną bohaterką w pozycjach dla młodszych dzieci), ich rodzice oraz przygarnięty ze schroniska pies. Książki o Stasiu starają się być wiernym opisem rzeczywistości, dzięki temu niosą ze sobą walory edukacyjne i pomagają dzieciom oswoić się z wieloma nowymi sytuacjami, takimi jak przeprowadzka, wizyta u lekarza, wakacyjny wyjazd z dziadkami bez mamy i taty czy opieka nad szczeniakiem. Seria o Jadzi Pętelce opowiada z kolei o prostych sytuacjach, z którymi na co dzień spotykają się dzieci i ich rodzice, a które w świecie najmłodszych są niezwykle istotne. Jakże to sytuacje? Zabawa w piaskownicy, rodzinny spacer, trening czystości, wieczorne zasypianie czy zostanie po opieką opiekunki.

5. **Seria Mela i Groszek**, autor: Ewa Skibińska, ilustrator: Katarzyna Urbaniak, Wydawnictwo Wilga

Mela i Groszek to rodzeństwo. Mela ma 6 lat, a Groszek 4 lata, oboje chodzą do przedszkola. Z Melą i Groszkiem łatwo się utożsamiać młodemu czytelnikowi, przejawiają oni bowiem zachowania typowe dla swojego wieku, są pełni energii, psocą, bywają marudni, a czasem także się kłócą. Opowieści i ilustracje przepełnione są humorem, dynamizmem, żywiołowością. W tych książkach dużo się dzieje! Wizualna strona tekstu to różnej wielkości, a czasem i różnego koloru czcionka, wyróżnione i pogrubione słowa, które autor chciał zaakcentować. To wszystko sprawia, że perypetie sympatycznego rodzeństwa stają się jeszcze ciekawsze, a dzieci chętnie po nie sięgają. Z czym muszą mierzyć się Mela i Groszek? Z sytuacjami typowymi dla każdego przedszkolaka: wstawanie do przedszkola i poranne zamieszanie, nieporozumienia z rodzicami, wizyta u lekarza i leżenie w łóżku z gorączką, czy sprzeczki z przyjaciółmi.

Nasze propozycje wspólnych aktywności po lekturze, czyli do czego mogą zainspirować nas przeczytane historie?

1. **Rodzinny album/ rodzinny kolaż:** A gdyby tak stworzyć z dziećmi zbiór rodzinnych opowieści? Może być to wspólnie wyklejany album z wakacyjnymi zdjęciami ozdobiony rysunkami naszych pociech, albo spisane rodzinne wspomnienia, szczególnie te, które są Wam najbardziej bliskie. Jeśli nie album, to może kolaż, który zawieszisz w widocznym miejscu w domu? Ciekawym pomysłem będzie także wspólnie stworzona fotoksiążka. W zadaniu tym najważniejsze jest celebrowanie rodzinnych wspomnień. Dzięki przygotowaniu np. rodzinnego albumu, a później przeglądaniu go i przypominaniu sobie jego treści pokazujemy dzieciom, że są częścią historii rodziny i kształtują ją. Uczymy także, że razem spędzany czas jest cenny i wart zapamiętania.

2. **Zabawa w: „A pamiętasz jak...?”:** Zabawa słowna polegająca na przypominaniu sobie miłych, rodzinnych chwil, albo szczególnych zdarzeń z życia dziecka. Warto w tę zabawę bawić się naprzemiennie: raz rodzic zadaje dziecku pytanie, raz dziecko pyta rodzica. Warto zwracać w tej zabawie uwagę na fakt, że każdy z członków rodziny mógł tę samą sytuację zapamiętać nieco inaczej. W ten sposób uczymy dziecko, że każdy człowiek ma swój sposób postrzegania świata, który różni się od sposobów patrzenia na świat innych ludzi, dlatego nasze wspomnienia mogą nieco różnić się między sobą. Zabawa w: „A pamiętasz jak...?” może być okazją przywołania przyjemnych doświadczeń i emocji

z życia naszej pociechy, jej sukcesów, wtedy gdy potrzebuje ona wsparcia i wzmocnienia po trudniejszym wydarzeniu, czy porażce.

3. Rozmowa o tym, że każda rodzina jest inna: Po lekturze wybranej książki możemy porozmawiać z dzieckiem o tym, w czym rodzina bohatera jest podobna do naszej, a w czym się różni. Dzięki takim rozmowom uczymy dziecko dostrzegać, że świat wokół nas jest różnorodny i ludzie pomimo, że są bardzo do siebie podobni, mogą żyć w odmienny sposób. W ten sposób poszerzamy wiedzę dziecka o otaczającym go świecie, uczymy rozumienia innych ludzi oraz pielęgnujemy postawę szacunku do siebie nawzajem.

Basia, Zuzia, Maks, Tola, Staś, Jadzia, a może Mela i Groszek? Ciekawe, który z wymienionych bohaterów wzbudzi największą sympatię i ciekawość najmłodszych czytelników. Zachęcam do wspólnego czytania i odkrywania bogactwa dziecięcej literatury każdego dnia!

Przygotowała: Aneta Pisarczyk – psycholog; dział wczesnej profilaktyki